

Межевська Лілія Володимирівна
старший викладач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАЦІВНИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК УЧАСНИКИ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

Відповідно до ст. 3 Конституції України, людина, її життя й здоров'я, честь та гідність, недоторканність і безпека є найвищою соціальною цінністю [3].

Одним із головних завдань, що ставляться перед працівниками поліції України, згідно із ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію», є охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави [2]. Тому серед обов'язків працівників поліції є завдання з розкриття та розслідування злочинів як передбачених кримінальним законом суспільно небезпечних діянь (дії або бездіяльності), що посягають на суспільний лад України, його політичну й економічну систему, власність, особу, політичні, трудові, майнові та інші права й свободи громадян, а так само інше суспільне небезпечне діяння, яке посягає на правопорядок (ст. 11 Кримінальний кодекс України).

Таким чином, Національна поліція України, як орган виконавчої влади, є одним із основних елементів правозахисного механізму реалізації прав людини. Отже, враховуючи усю важливість вирішення поставлених перед Національною поліцією України завдань, вимоги до її співробітників висуваються досить суворі, а саме:

- досягнення 18-річного віку;
- наявність середньої або вищої освіти;
- відсутність судимості;
- високі моральні якості;
- належний рівень фізичної підготовки та стану здоров'я.

При цьому, вступаючи на службу до Національної поліції України, людина добровільно обмежує свої конституційні права, натомість передбачено певні пільги для працівників Національної поліції у житловому забезпеченні, порядку встановлення телефонів, медичному забезпеченні (ст. 96 Закону України «Про Національну поліцію»). Однак, з огляду на економічний розвиток країни, ці пільги набули фактично декларативного характеру.

Окремої уваги заслуговує стан забезпечення соціально-економічних, зокрема, трудових прав працівників органів внутрішніх справ.

Вкрай актуальною проблемою залишається проблема нормативного регулювання тривалості робочого часу. Законодавство про працю розрізняє такі види робочого дня та робочого тижня:

- нормальний робочий день та тиждень;

- скорочений робочий день та тиждень;
- неповний робочий день та тиждень;
- ненормований робочий день.

Нормальна тривалість робочого часу працівників не повинна перевищувати 40 годин на тиждень (ст. 50 Кодексу законів про працю України; далі – КЗпПУ). Натомість абсурдним залишається положення про регуляцію тривалості робочого тижня працівників Національної поліції як 41-годинний робочий тиждень [4].

Оплата за працю працівників Національної поліції, щотижневого відпочинку та свята здійснюється відповідно до п. 3 ст. 107 КЗпПУ, Указу Президента України «Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ», наказів МВС України та проводиться з розрахунку одинарної годинної або денної ставки, якщо служба проходила в межах місячної норми робочого часу, і в подвійному – якщо служба проходила понад місячну норму. Оплата в зазначеному розмірі проводиться за години, фактично відпрацьовані в цей день. Денна ставка визначається шляхом поділу місячного посадового окладу та окладу за звання (грошового утримання) на кількість робочих днів у поточному місяці. Ці виплати проводяться понад грошове утримання, встановлене в режимі робочого часу. Причому допускається компенсація за згодою працівників поліції праці в неробочі дні та у святкові дні наданням іншого дня відпочинку або у грошовій формі у подвійному розмірі.

Також наявними є відмінності в регулюванні часу відпочинку працівників Національної поліції з іншими працівниками й службовцями. Статтею 6 Закону України «Про відпустки» [1] гарантується надання усім працюючим громадянам України щорічних оплачуваних відпусток тривалістю 24 календарні дні і встановлюються подовжені відпустки за особливі умови праці окремим категоріям працівників. До того ж, якщо порівняти чинне законодавство, то робітникам і службовцям збільшили відпустки з 15 робочих днів до 24 календарних днів, а у службовців ОВС тривалість відпусток залишилася такою, якою вона була раніше, враховуючи добове обчислення тривалості відпусток для працівників Національної поліції. Отже, відбулася нівеляція у тривалості відпусток працівників Національної поліції щодо робітників і службовців.

Право на щорічну подовжену основну відпустку тривалістю 50 календарних днів мають керівні, педагогічні, науково-педагогічні працівники освіти та наукові працівники, які перебувають у трудових відносинах з установами освіти незалежно від форм власності та їх галузевої приналежності. Порядок надання такої відпустки затверджений Постановою від 14 квітня 1997 р. № 346 «Про затвердження Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним, педагогічним, науково-педагогічним працівникам освіти та науковим працівникам». У той же час на території України діють 12 вищих закладів освіти, які готують кадри для

ОВС, де працює понад 3 тисячі осіб професорсько-викладацького складу, щорічна відпустка яким надається відповідно до п. 49 Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС України, що суттєво обмежує права зазначених категорій працівників, адже їх діяльність за своєю сутністю є освітньою, і тому, на нашу думку, їх час відпочинку повинен регулюватися відповідно до зазначеної постанови.

До того ж законодавство про відпустки не передбачає додаткові оплачувані відпустки за роботу у шкідливих і важких умовах праці, яка пов'язана з негативним впливом на здоров'я [5].

Так, для працівників метро встановлюється додаткова відпустка тривалістю 6 календарних днів, а для працівників міліції – ні, хоча умови праці останніх подекуди навіть гірші за працю під землею.

Крім того, ст. 8 Закону України «Про відпустки» встановлює щорічні додаткові відпустки за особливий характер праці, а саме: окремим категоріям працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або в умовах підвищеного ризику для здоров'я – тривалістю до 35 календарних днів за вже зазначеним списком. Для працівників Національної поліції за цим Списком не передбачена подібна відпустка, але очевидним є факт того, що у працівників міліції певних категорій умови праці пов'язані з підвищеним ризиком не тільки для здоров'я, а й у цілому для життя.

Працівникам з ненормованим робочим днем встановлюється додаткова щорічна відпустка тривалістю до 7 календарних днів, у той же час для працівників міліції відсутній нормативно-правовий акт, який би закріплював за ними право на таку відпустку, хоча ненормований робочий день, як особливий режим робочого часу, встановлений для тих працівників, для яких неможливо нормування їх робочого часу. Як компенсація за виконаний обсяг роботи, періодичне виконання службових завдань понад встановлену тривалість робочого часу, складність і самотійність у роботі розглядається така додаткова щорічна відпустка.

Отже, стає очевидним той факт, що держава внаслідок зростання корумпованості та криміналізації суспільства потребує відданих їй правоохоронців, але беручи до уваги стан їх соціально-економічного та правового захисту, можна казати про те, що держава сама не бажає створити реально діючий правозахисний механізм, котрий ґрунтувався б не тільки на правовій базі, яка теж недосконала, а й на сумлінній роботі правоохоронних органів держави, а саме органів Національної поліції.

-
1. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 №504/96-ВР.
 2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 №580-VIII.
 3. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
 4. Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ України : постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.1991 № 114

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/114-91-p/paran10#n10>;

5. Про затвердження Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці : постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.1998 № 16 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0057-98>.

Ластовкін Владислав Анатолійович,
старший викладач кафедри
фізичного виховання факультету № 4
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Аналіз педагогічної практики показує, що найменш розробленим є цільовий компонент (студенти недостатньо розуміють і сприймають цілі фізичного виховання, що містяться в навчальних програмах, у поясненнях мети викладачами). Наслідком цього є низький рівень фізичного самовдосконалення значної частини студентів.

Теорія базується на тому, що особистість формується за соціальних умов лише тоді, коли вона виступає в якості суб'єкта свого формування. Отже, без самовиховання, самовдосконалення особистості її розвиток і формування не можуть бути повноцінними. Свідомість особистості, яка спрямована на власне вдосконалення, визначається не стільки мірою вербального впливу, скільки конкретним досвідом життєдіяльності, реальними суспільними відносинами.

Свідомий цілеспрямований вплив викладача фізичного виховання визначає динаміку відносин, що складаються між ним і студентами. У цьому випадку об'єктом діяльності педагога слід вважати цей процес взаємодії. Вступаючи у взаємодію зі студентами, що розглядаються не як особистості, тобто не цілісно, а лише з боку їх рухових здібностей, педагог відіграє роль лише зовнішньої сили, що впливає. Якщо педагог визначає мету своєї діяльності як розвиток особистості студента у сфері фізичної культури, то в цьому випадку студенти самі проявляють ініціативу, спрямовану на зміцнення свого здоров'я і фізичної підготовленості, використовуючи засоби фізкультурно-спортивної діяльності.

Взаємодіючи зі студентами, педагог одержує можливість розвивати їх інтерес до власної фізичної підготовленості і стану здоров'я в єдності свідомості і поведінки, стимулювати суспільно значимі мотиви фізкультурно-